

Sygn. akt VI U 3240/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 września 2020 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący Sędzia Janusz Madej

Protokolant – starszy sekretarz sądowy Dorota Hańc

po rozpoznaniu w dniu 8 września 2020 r. w Bydgoszczy na rozprawie

odwołania: R. F.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w S.

z dnia 21 czerwca 2019 r., znak:(...)

w sprawie: R. F.

przeciwko: Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w S.

o składki

1) zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że ustala iż R. F. nie posiada zadłużenia z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne i Fundusz Pracy oraz odsetek za zwłokę – w łącznej kwocie 29 706 zł 41 gr (dwadzieścia dziewięć tysięcy siedemset sześć 41/100), stwierdzonego w ostatecznej decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w S. z dnia 30 listopada 2018 r. znak : (...);

2) zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w S. na rzecz powoda R. F. 3 600 (trzy tysiące sześćset) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa prawnego.

Na oryginale właściwy podpis.

(...)

UZASADNIENIE

Pismem z dnia 21 czerwca 2019 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. – w odpowiedzi na pismo R. F. (reprezentowanego przez radcę prawnego D. G.) z dnia 29 maja 2019 r. w sprawie ustalenia zobowiązania – podtrzymał stanowisko dotyczące ustalenia okresów prowadzonej działalności gospodarczej i podlegania do ubezpieczeń z tytułu działalności według pisma z dnia 15 maja 2018 r. (...). W treści tego pisma organ rentowy wskazywał, że decyzja o wymiarze składek z urzędu za okres od kwietnia 2009 r. do grudnia 2010 r. została odebrana 24 marca 2011 r. R. F. nie odwołał się od decyzji. W związku z dokonaniem przez płatnika wstecznym wyrejestrowaniem działalności, Zakład ponownie wdrożył postępowanie w sprawie. Korespondencja z 23 lutego 2018 r. i 5 kwietnia 2018 r., informująca o prowadzonym postępowaniu dotyczącym prowadzonej działalności została odebrana, a w pismach organ rentowy przedstawił płatnikowi ustalenia w sprawie oraz wezwał do złożenia oświadczenia. W związku z brakiem reakcji płatnika 15 maja 2018 r. Zakład skierował pismo do Ministerstwa Przedsiębiorczości i Technologii o skorygowanie zapisów w CEIDG w oparciu o posiadane dane. Do płatnika Zakład również wysłał pismo informujące

o skierowaniu pisma do Ministerstwa. Pismo wysłane do płatnika odebrane 21 maja 2018 r. Pismo do płatnika z 24 sierpnia 2018 r. o aktualizacji zapisów w CEIDG i wykonanych dokumentach rozliczeniowych odebrane (data i podpis doręczającego 30 sierpnia 2018 r.). Organ rentowy nadmienił ponadto, iż na uwagę zasługuje fakt, że w 2015 r. odnotowano przesłane deklaracje rozliczeniowe ZUS DRA (luty – lipiec), co świadczy o prowadzonej działalności. W dniu 28 sierpnia 2018 r. Zakład skierował do płatnika składek pismo (znak (...)) o wysokości zadłużenia figurującego na koncie płatnika składek. W dniu 3 września 2018 r. do płatnika Zakład wysłał zawiadomienie o wszczęciu z urzędu postępowania w sprawie określenia wysokości należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy, znak: (...)((...) (...)). W przedmiotowym zawiadomieniu zawarto pouczenie dotyczące treści art. 10 § 1 ustawy Kodeks postępowania administracyjnego, zgodnie z którym stronie przysługuje prawo do czynnego udziału w każdym stadium postępowania oraz możliwość wypowiedzenia się co do zebranych materiałów oraz zgłoszonych żądań. Ww. korespondencję Zakład wysłał za zwrotnym potwierdzeniem odbioru na adres ul. (...). Zawiadomienie odebrał płatnik składek w dniu 25 września 2018 r. W dniu 5 września 2018 r. Zakład wystawił zawiadomienie o zakończeniu postępowania dowodowego, które zostało odebrane w dniu 9 października 2018 r.

W oparciu o dokumenty rozliczeniowe i płatnicze zaewidencjonowane na koncie płatnika składek w Kompleksowym Systemie Informacyjnym (KSI), według stanu na dzień 30 listopada 2018 r., Zakład dokonał rozliczenia konta R. F., na podstawie którego ustalił zaległość z tytułu składek:

- na Fundusz Ubezpieczeń Społecznych za okres od 09/2013 do 10/2015 w kwocie należności głównej 14 731,59 zł,
- na Fundusz Ubezpieczenia Zdrowotnego za okres od 09/2013 do 10/2015 w kwocie 6 265,61 zł,
- na Fundusz Pracy za okres od 09/2013 do 10/2015 w kwocie 1 227,21 zł,

w łącznej kwocie należności głównej 29 706,41 zł (plus odsetki za zwłokę liczone na dzień 30.11.2018 r. w kwocie 7 482,00 zł).

W związku z powyższym w dniu 30.11.2018 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. wydał decyzję określającą należności z tytułu nieopłaconych składek znak: (...) (...) (...), odebraną przez zobowiązanego w dniu 25 września 2018 r. Płatnik nie złożył odwołania od decyzji.

W końcowej części swojego pisma z dnia 21 czerwca 2019 r. Zakład poruszył jeszcze kwestię właściwego ustawodawstwa, wskazując iż obecnie przesyłane kopie pism z Agencji pośrednictwa pracy nie są podstawą do ustalenia ustawodawstwa. Kwestie związane z ustaleniem i stosowaniem właściwego ustawodawstwa dla osób aktywnych zawodowo na terenie różnych Państw Członkowskich zostały uregulowane w rozporządzeniach unijnych. Ponadto zgodnie z art. 11 ust. 3 lit. a Rozporządzenia Parlamentu i Rady (WE) Nr 883/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz. Urz. UE nr L 166/1 z 30.04.2014 r. ze zm.) osoba wykonująca w Państwie Członkowskim pracę najemną lub pracę na własny rachunek podlega ustawodawstwu tego Państwa Członkowskiego. W związku z powyższym Zakład stwierdził, że obecnie nie ma podstaw do ustalenia dla R. F. ustawodawstwa właściwego w zakresie ubezpieczenia społecznego, ponieważ z dostarczonych dokumentów nie wynika, że wykonywał on pracę na terenie dwóch lub więcej państw członkowskich.

Odwołanie od powyższego pisma ZUS Oddziału w S. z dnia 21 czerwca 2019 r. (uznając to pismo za decyzję administracyjną) wniósł w imieniu R. F. jego pełnomocnik procesowy, domagając się zmiany tej decyzji w całości i orzeczenie co do istoty sprawy, poprzez ustalenie, że R. F. nie jest dłużnikiem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. W przypadku nieuwzględnienia tego wniosku odwołujący wnosił – na podstawie art. 477¹³ § 3 K.p.c. o orzeczenie przez Sąd co do istoty sprawy poprzez ustalenie, że ubezpieczony nie jest dłużnikiem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, ewentualnie zobowiązanie organu rentowego do wydania decyzji w określonym terminie. Odnośnie decyzji organu rentowego z dnia 21 czerwca 2019 r. odwołujący wskazał, iż zaskarża ją w całości, zarzucając jej naruszenie art. 83a ust. 1 i 2 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych poprzez:

- 1) nieustalenie na wniosek ubezpieczonego ponownie zobowiązania;

2) ustalenie, że w sprawie nie zostały przedłożone nowe dowody i nie ujawniono nowych okoliczności, istniejących przed wydaniem decyzji, które mają wpływ na zobowiązanie ubezpieczonego.

Z ostrożności procesowej, w razie stwierdzenia przez Sąd, że organ rentowy w niniejszej sprawie nie wydał decyzji, skarżący zarządził organowi rentowemu niewydanie decyzji we właściwym terminie.

Ponadto powód wniósł o zasądzenie od organu rentowego na swoją rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu odwołania powód podnosił, iż zobowiązanie, którego spór dotyczy zostało stwierdzone decyzją organu rentowego z dnia 30 listopada 2018 r. o sygn.(...) (...), od której nie wniósł on odwołania, w związku z czym decyzja ta stała się prawomocna. W decyzji tej organ ustalił, iż wnioskodawca jest dłużnikiem ZUS z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, zdrowotne i Fundusz Pracy. W ocenie organu ubezpieczony był zobowiązany na podstawie art. 46 ust. 1 ustawy systemowej do opłacania składek na ubezpieczenia społeczne, zdrowotne i Fundusz Pracy w okresie od września 2013 r. do października 2015 r. Pismem z dnia 29 maja 2019 r. ubezpieczony, w trybie art. 83a ust. 1 ustawy systemowej wniósł o ponowne ustalenie zobowiązania w związku z ujawnieniem nowych okoliczności istniejących przed wydaniem decyzji, które mają wpływ na zobowiązanie. W piśmie z dnia 21 czerwca 2019 r. (doręczonym ubezpieczonemu 1 lipca 2019 r.) organ rentowy stwierdził, że podtrzymuje dotychczasowe stanowisko dotyczące ustalenia okresów prowadzonej działalności gospodarczej i podlegania obowiązkowym ubezpieczeniom z tytułu tejże działalności. Jednocześnie przedstawił postępowanie w sprawie i podjął rozważania na temat prowadzonej przez ubezpieczonego działalności gospodarczej poprzez sformułowanie: „Na uwagę zasługuje fakt, że w 2015 r. odnotowano przesłane deklaracje rozliczeniowe ZUS DRA (luty – lipiec), co świadczy o prowadzonej działalności. W związku z problemem kwalifikacji tego pisma jako decyzji, z ostrożności procesowej ubezpieczony swoje żądanie opierał zarówno na odwołaniu od decyzji, jak i na odwołaniu w związku z niewydaniem decyzji, pozostawiając tę kwestię rozstrzygnięciu Sądowi.

Odwołujący argumentował przy tym, iż zgodnie z art. 107 § 1 K.p.a. decyzja administracyjna winna zawierać szereg elementów obligatoryjnych. Pismo z dnia 21 czerwca 2019 r. nie spełnia tychże wymagań, lecz poddaje wniosek ubezpieczonego o ponowne ustalenie zobowiązania częściowej ocenie merytorycznej. Wyżej wskazane pismo nie zawiera chociażby podstawy prawnej rozstrzygnięcia, a także dokonuje oceny lakonicznej i nieodwołującej się do wszystkich załączonych do wniosku dowodów. Organ rentowy stwierdził, że ubezpieczony nie przedstawił dowodów, które ujawniają nowe okoliczności i uzasadniałyby ponowne ustalenie zobowiązania. Powołując się na wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 4 lipca 2013 r. (sygn. akt III AUa 1157/13) powód podnosił, iż jeżeli organ rentowy uznał, że ubezpieczony nie przedstawił nowych dowodów i nie ujawnił okoliczności istniejących przed wydaniem tej decyzji, które mają wpływ na to prawo lub zobowiązanie, winien

po prostu wydać decyzję odmawiającą ponownego ustalenia prawa, każda jednak merytoryczna ocena przedstawionych przez ubezpieczonego twierdzeń dokonywana jest w toku postępowania administracyjnego, a zatem brak jest podstaw do odmowy wszczęcia postępowania po myśli art. 61a K.p.a.

W orzecznictwie jednolicie przyjmuje się, że decyzja organu rentowego nie ma przymiotu powagi rzeczy osądzonej, co oznacza, że organ rentowy lub ubezpieczony mogą podważyć poczynione wcześniej ustalenia i zmierzać do ustalenia zgodnego z rzeczywistym stanem rzeczy, jeżeli powołano się na nowe dowody lub ujawniono okoliczności istniejące przed wydaniem decyzji, które mają wpływ na ustalenie uprawnień ubezpieczeniowych. W wyniku zastosowania instytucji ponownego ustalenia prawa w sferze ubezpieczeń społecznych następuje nadzwyczajna kontynuacja postępowania w tej samej sprawie, w której organ rentowy ma możliwość zniwelowania własnego uchybienia powstałego przy ustalaniu prawa, natomiast zainteresowany uprawniony jest do ubiegania się o ustalenie prawa, którego mu nie przyznano, jeżeli nie powołał się na okoliczności uzasadniające powstanie takich uprawnień(wyrok Sądu Okręgowego w Opolu z dnia 14 października 2016 r., sygn. akt V U 1215/16).

Co do merytorycznych podstaw swojego stanowiska ubezpieczony wskazywał, iż był zarejestrowany jako osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą w okresie od 2009 r. do 2015 r. Jednak w okresie od 2009 r. przebywał na terytorium N. i poza rejestracją działalności w CEIDG nie podjął żadnych innych czynności zmierzających do prowadzenia działalności gospodarczej. Powód twierdził, iż bezpośrednio po rejestracji działalności gospodarczej w rejestrze – w związku z pojawieniem się możliwości podjęcia pracy za granicą – wyjechał na terytorium Niemiec, pozostawiając wpis w rejestrze CEIDG, a w okresie tej rejestracji nie wystawił żadnego rachunku, faktury VAT, ani żadnego innego dokumentu rozliczeniowego. Nie wykazał żadnego zysku, ani nie korzystał z żadnych odliczeń czy zwolnień, nie zatrudniał pracowników, nie reklamował swojej działalności, nie wykonywał czynności zmierzających do faktycznego prowadzenia działalności gospodarczej. Co więcej, powód powziął świadomość, że zobowiązany jest do zapłaty zaległości z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne w dniu 17 stycznia 2019 r., z chwilą wystawienia tytułów wykonawczych celem prowadzenia egzekucji. Z upływem czasu spędzonego za granicą zatracił wiedzę o istniejącym wpisie w rejestrze CEIDG. Po powrocie z zagranicy dowiedział się o istniejącym zobowiązaniu. Powołując się na prezentowaną w orzecznictwie wykładnię art. 13 ust. 4 ustawy systemowej podnosił on, iż o prowadzeniu działalności gospodarczej nie decyduje sam wpis do ewidencji działalności gospodarczej (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 września 2007 r., III UK 35/07), a obowiązkowi opłacania składek tytułem ubezpieczeń społecznych podlega osoba faktycznie prowadząca działalność (a więc wykonująca tę działalność), a nie osoba figurująca w ewidencji działalności gospodarczej na podstawie uzyskanego wpisu, która działalności takiej nie prowadzi (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 13 listopada 2008 r., II UK 94/08).

W niniejszej sprawie ubezpieczony – we własnej ocenie – nie spełnił łącznie przesłanek prowadzenia działalności gospodarczej, a nawet żadnej z nich z osobna. Mając na względzie obciążający ubezpieczonego ciężar dowodu, przedłożone zostały dokumenty (w aktach ZUS), wskazujące że w tamtym okresie przebywał on poza granicami kraju i nie mógł, ani nie prowadził działalności gospodarczej. Z załączonych do wniosku z dnia 29 maja 2019 r. dokumentów wynika, że nie osiągnął on żadnego przychodu. Nie sposób zatem twierdzić, że faktycznie prowadził on działalność gospodarczą, a jedynie figurował w ewidencji przedsiębiorców. Fakty i okoliczności stwierdzone załączonymi dokumentami (w aktach ZUS) istniały w chwili wydania pierwotnej decyzji z dnia 30 listopada 2018 r., lecz nie były znane organowi rentowemu, a mają wpływ na istniejące aktualnie zobowiązanie. Przyjąć zatem można, iż od początku wpisania do rejestru CEIDG ubezpieczony nie podlegał

ubezpieceniom społecznym, bowiem nigdy nie rozpoczął faktycznego wykonywania działalności gospodarczej, zgodnie z art. 13 ust. 4 ustawy systemowej. W niniejszej sprawie organ rentowy winien – w ocenie odwołującego się – decyzją ustalić, że nie podlegał on obowiązkowym ubezpieceniom społecznym, czego nie uczynił.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wnosił o:

- 1) odrzucenie odwołania,
- 2) ewentualnie o oddalenie odwołania w całości i zasądzenie od odwołującego się na swoją rzecz zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu powyższych wniosków organ rentowy wskazywał, że w dniu 5 sierpnia 2019 r. wpłynęło do niego odwołanie R. F. od decyzji z dnia 21 czerwca 2019 r., przy czym ZUS Oddział w S. nie wydał formalnie w tym dniu decyzji. Decyzja o wysokości zadłużenia z tytułu składek została wydana w dniu 30 listopada 2018 r., następnie strona wniosła o ponowne ustalenie zobowiązania, na co organ pismem z dnia 21 czerwca 2019 r. udzielił odpowiedzi. W ocenie organu brak było podstaw do wydania decyzji, nie ujawniono bowiem nowych dowodów i nie ujawniono okoliczności istniejących przed wydaniem decyzji, które mają wpływ na tę decyzję.

Organ rentowy podtrzymał dotychczasowe stanowisko w sprawie. Na podstawie dokumentów zgłoszeniowych zaewidencjonowanych w systemie informatycznym ZUS oraz informacji pozyskanej z CEIDG ustalił on, że R. F. prowadził działalność gospodarczą w okresach od 01.04.2009 r. do 22.10.2014 r. oraz od 05.02.2015 r. do 09.10.2015 r.

r. i w związku z tym był zobowiązany do zapłaty składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne oraz Fundusz Pracy.

Sąd Okręgowy ustalił i rozważył, co następuje :

W dniu 26 marca 2009 r. powód R. F. zgłosił do ewidencji działalności gospodarczej prowadzonej przez Urząd Miejski w S. rozpoczęcie z dniem 1 kwietnia 2009 r. prowadzenia działalności gospodarczej w zakresie konserwacji i naprawy pojazdów samochodowych, z wyłączeniem motocykli. Pomimo powyższego zgłoszenia nie rozpoczął on jednak rzeczywistego wykonywania tej działalności. Już w 2009 r. R. F. wyjechał na dłużej do N., gdzie przebywał do 2015 r. utrzymując się z zasiłku dla bezrobotnych i innych świadczeń socjalnych. Z momentem wyjazdu do Niemiec zrezygnował on z planów wykonywania zgłoszonej działalności, nie uzyskał z tej działalności żadnego przychodu, jak również nie wystawił ani żadnej faktury czy rachunku dla klientów. W latach: 2009 – 2013 oraz w 2016 r. powód nie złożył rocznych zeznań podatkowych, natomiast za rok 2014 r. i 2015 r. złożył zeznania na drukach PIT -36 z zerowym dochodem. R. F. wyrejestrował powyższą działalność z Centralnej Ewidencji i Informacji Działalności Gospodarczej dopiero po powrocie z Niemiec do Polski z dniem 2 września 2014 r.

Powyższy stan faktyczny ustalony został w toku postępowania rozpoznawczego na podstawie dowodów z dokumentów dołączonych przez powoda do wniosku z dnia 29 maja 2019 r. o ponowne ustalenie wysokości zobowiązania, wszczynającego postępowanie w niniejszej sprawie: zaświadczenia Naczelnika (...) Urzędu Skarbowego w B. z dnia 25 kwietnia 2019 r., zaświadczenia i inne pisma agencji pośrednictwa pracy (...) Powiatu P. wraz z tłumaczeniami na język polski; odpisy dokumentów dotyczących zgłoszenia i wykreślenia przez powoda działalności gospodarczej – k. 84 -88 a.s.; przesłuchanie powoda oraz zeznania świadków J. O. i F. H. (e- protokół rozprawy k. 93 a.s. oraz skrócony protokół rozprawy k. 90 – 92 a.s.)

Zebrany w sprawie materiał dowodowy był spójny i w sposób wiarygodny potwierdzał, że powód R. F. – choć zgłosił do ewidencji działalności gospodarczej zamiar jej prowadzenia – to faktycznie nie rozpoczął wykonywania tej działalności. Do wniosku inicjującego postępowanie w niniejszej sprawie zostały dołączone nowe dowody oraz powołane zostały przez powoda - w istocie po raz pierwszy – okoliczności istniejące przed wydaniem przez pozwanego organ rentowy wcześniejszych decyzji ustalających wysokość zadłużenia składkowego powoda. Odwołujący zasadnie zatem oczekiwał wydania przez organ rentowy decyzji w trybie art. 83a ust.1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 266 – dalej oznaczanej jako ustawa systemowa). Zgodnie z tym przepisem prawo lub zobowiązanie stwierdzone decyzją ostateczną Zakładu ulega ponownemu ustaleniu na wniosek osoby zainteresowanej lub z urzędu, jeżeli po uprawomocnieniu się decyzji zostaną przedłożone nowe dowody lub ujawniono okoliczności istniejące przed wydaniem tej decyzji, które mają wpływ na to prawo lub zobowiązanie. W odpowiedzi na wniosek powoda organ rentowy sporządził pismo z dnia 21 czerwca 2019 r. – adresowane do niego – które w istocie odmawiało ponownego ustalenia zobowiązania, a więc negatywnie rozstrzygało o wniosku, a organ rentowy w treści tego pisma odwołał się do swoich wcześniejszych decyzji ustalających wysokość zadłużenia składkowego kwestionowanego przez powoda, przede wszystkim do decyzji z dnia 30 listopada 2018 r., określającej sporne w niniejszej sprawie zadłużenie składkowe. W tej sytuacji pismo (...) Oddziału w S. z dnia 21 czerwca 2019 r. należało – zdaniem Sądu Okręgowego – uznać za odrębną decyzję, podlegającą kontroli sądowej w wyniku wniesionego od niej w ustawowym terminie odwołania.

Rozważania co do meritum sporu rozpocząć należy od wstępnych uwag dotyczących prezentowanej w orzecznictwie wykładni art. 13 ust. 4 ustawy systemowej, zgodnie z którym obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu podlegają osoby fizyczne prowadzące pozarolniczą działalność – od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności do dnia zaprzestania wykonywania tej działalności, z wyłączeniem okresu, na który wykonywanie działalności zostało zawieszona na podstawie art. 36aa oraz ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców. Z rozpoczęciem działalności gospodarczej ściśle łączy się obowiązek wpisu do właściwej ewidencji. Wpis ten ma jednak charakter deklaratoryjny i nie kreuje bytu prawnego przedsiębiorcy (tak: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 września 2007 r., III UK 35/07 – LEX nr 483284). Sąd Najwyższy w innym judykacie (wyrok z dnia 22 lutego 2010 I UK 240/09 – LEX nr 585723) wskazał, że ocena czy działalność gospodarcza rzeczywiście jest wykonywana, a

więc także czy zaistniała przerwa w jej prowadzeniu, należy do sfery ustaleń faktycznych. Istnienie wpisu do ewidencji nie przesądza o faktycznym prowadzeniu działalności gospodarczej, jednakże wpis ten prowadzi do domniemania prawnego, według którego osoba wpisana do ewidencji, która nie zgłosiła zawiadomienia o zaprzestaniu prowadzenia działalności gospodarczej, jest traktowana jako prowadząca taką działalność.

Obowiązek ubezpieczenia osoby prowadzącej pozarolniczą działalność wynika z faktycznego prowadzenia tej działalności, a zatem o zaprzestaniu prowadzenia działalności gospodarczej, powodującym wyłączenie z tego ubezpieczenia, decyduje faktyczne zaprzestanie tej działalności, przy czym kwestie związane z formalnym zarejestrowaniem, wyrejestrowaniem czy zgłoszeniem przerw w tej działalności mają ewentualne znaczenie w sferze dowodowej i nie przesądzają one same w sobie o podleganiu obowiązkowi ubezpieczenia społecznego (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 11 lutego 2010 r.,

I UK 221/09).

W kolejnych wyrokach z dnia 14 czerwca 1999 r. (II UKN 570/98) i z dnia 31 marca 2000 r. (II UKN 457/99) Sąd Najwyższy orzekł, iż „obowiązek ubezpieczenia (...) powstaje z dniem rozpoczęcia działalności, co oznacza faktyczne podjęcie działalności gospodarczej. Jeżeli nie doszło do podjęcia działalności z powodu przeszkód prawnych i faktycznych, obowiązek ubezpieczenia nie powstaje”.

W rozpoznawanej sprawie powodowi udało się obalić powyższe domniemanie prawne, wynikające z formalnego tylko zgłoszenia wykonywania działalności gospodarczej. Wprawdzie sytuacja powoda była specyficzna, gdyż

już od dnia zgłoszenia rozpoczęcia tej działalności, nie podjął on żadnych działań mających na celu rzeczywiste jej wykonywanie, tym nie mniej wykazał on w toku procesu, iż w rzeczywistości nie wykonywał działalności pozarolniczej. Sąd Okręgowy podziela też argumentację przedstawioną przez pełnomocnika powoda w erudycyjnie uzasadnionym odwołaniu. Należy w tym miejscu podkreślić, iż zaskarżona decyzja z dnia 21 czerwca 2019 r. kreowała po stronie powoda obowiązek podlegania ubezpieczeniom społecznym i ubezpieczeniu zdrowotnego, a w konsekwencji obowiązek zapłaty składek, wyłącznie w oparciu o kryteria stricte formalne (wpis w ewidencji pozarolniczej działalności). Tymczasem postępowanie dowodowe wykazało, iż w rzeczywistości powód w ogóle nie wykonywał zgłoszonej przez siebie działalności gospodarczej, a zatem nie miał też obowiązku opłacania składek w wysokości i okresach, wskazanych w treści zaskarżonej decyzji.

W tym stanie rzeczy Sąd Okręgowy na podstawie art. 477¹⁴ § 2 K.p.c.

zmienił zaskarżoną decyzję i orzekł jak w punkcie 1 sentencji wyroku.

O kosztach procesu między stronami orzeczono w punkcie 2 sentencji, obciążając nimi stronę przegrywającą spór. Na zasądzone koszty złożyło się wynagrodzenie radcy prawnego reprezentującego powoda, ustalone według stawki minimalnej adekwatnej do wartości przedmiotu sporu (art. 98 § 1 i § 3 K.p.c. w zw. z § 2 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych – Dz. U. z 2018 r., poz. 265 t.j.)

Na oryginale właściwy podpis.